

Projectplan `OnderwijsKRACHTEN`

'Ervaring is leidend voor leren - diversiteit als stokpaardje in het onderwijs'

1. Kernzin

Ervaringsdeskundigen worden ingezet om herstel van ziekte en inzet van leerkrachten met andere arbeidsmogelijkheden te bevorderen en burgerschap in het primair onderwijs te stimuleren.

2. Aanleiding

In het onderwijswerkveld is steeds meer sprake van 'de perfecte leerkracht'. De eisen en competenties rijken tot het plafond van de gemiddelde mens. De werkdruk wordt hoger (bijlage 4). Mannen, werknemers met een beperking en mensen met een niet-westerse achtergrond verlaten of kiezen niet voor het onderwijs.

De leerkrachten die wél kiezen voor het onderwijs zijn gepassioneerd, maar worden ook geconfronteerd met besturen, stichtingen en leidinggevenden die door de huidige manier van financieren niet in staat zijn hun groep leerkrachten te begeleiden en in dienst te houden. En dus bestaat de groep leerkrachten steeds meer uit mensen die geen beperking of handicap hebben.

Er wordt met moeite vervanging gevonden als de leerkracht ziek is.

Toch worden er nog steeds korte termijn oplossingen bedacht. De werknemers worden met een vaststellingsovereenkomst uit het veld verdreven. Of kiezen zelf eieren voor hun geld door te kiezen voor een andere loopbaan met een wisselend welbevinden. De 'krachten' van de werknemer worden niet ten volle benut.

Dit is slecht voor de kwaliteit van het onderwijs. Leerlingen worden niet geconfronteerd met leerkrachten als een afspiegeling van de maatschappij.

Het zou goed zijn als de beroepsgroep en daarna ook ouders en kinderen zich beter gaan realiseren, wat het gevolg is van het nastreven van 'de perfecte leerkracht.'

Een andere aanleiding is de Code Goed Bestuur die vanaf 1 augustus 2017 in is gegaan. (Bijlage 3)

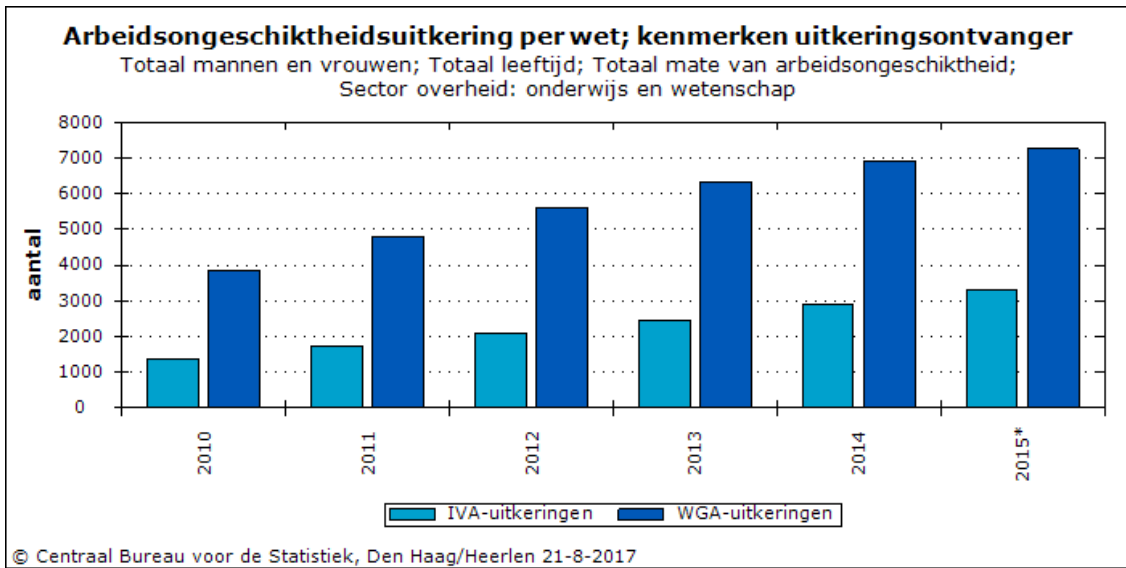
In Artikel 7 wordt onder andere de volgende opdracht beschreven voor besturen in het Primair onderwijs:

Bevoegde gezagsorganen binnen het primair onderwijs zijn maatschappelijke instellingen met een specifieke verantwoordelijkheid. Zij verzorgen de vorming en opleiding van kinderen in de leeftijd van 4 tot circa 12 jaar en zorgen voor kwalitatief goed onderwijs. Het schoolbestuur en het intern toezichtsorgaan zijn er namens het bevoegd gezag in ieder geval verantwoordelijk voor dat:

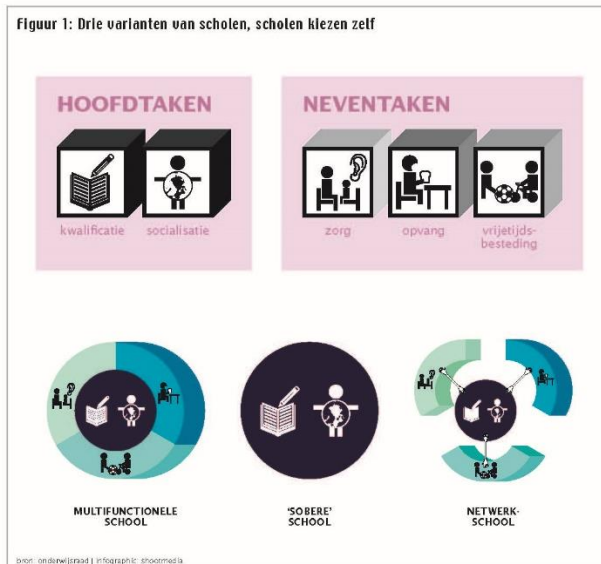
- de leerlingen zich optimaal kunnen ontwikkelen als democratisch burger en lid van de samenleving (burgerschap);
- de medewerkers zich optimaal kunnen ontwikkelen en onder optimale omstandigheden hun bijdrage aan deze processen kunnen leveren. (goed werkgeverschap);

Zichtbare problematiek:

- Een zeer beperkte groep mensen die voor het onderwijs kunnen kiezen.
- De werkdruk onder leerkrachten is hoog. (bijlage 4)
- Leerkrachten met een arbeidsbeperking zijn niet zichtbaar in het primair onderwijs of aan het werk als conciërge.
- Het ziekteverzuim is al sinds 2012 stijgend (bijlage 5)
- Er is geen vervanging beschikbaar
- De leerkracht en de leerling leren zich niet kwetsbaar op te stellen.
- De leerkracht wordt na een ziekmelding niet goed begeleid naar herstel.
- Er wordt weinig steun ervaren van collega's en ouders zijn vaak onwetend als het gaat om werken met een beperking voor/in de klas.
- Er wordt geen waardering meer ervaren na ziekte en herstel.
- Er wordt geen rekening gehouden met de tijd die nodig is voor acceptatie van de ziekte of beperking.
- Leerkrachten worstelen met een schuldgevoel ten opzichte van de leerlingen.
- Leerkrachten gebruiken hun persoonlijke ervaringen niet altijd voldoende om een voorbeeld of steun te kunnen zijn voor collega's, leerlingen en ouders.
- Arbeidsongeschiktheid onder onderwijsgevenden stijgt. (zie afb.1)
- Burgerschap is bij veel scholen nog geen expliciet onderdeel van het curriculum. (bijlage 8)
- In een onderzoek van de onderwijsraad wordt socialisatie onder docenten als belangrijkste item binnen het curriculum, aangehaald. (bijlage 9) afb.2
- De arbeidsparticipatie in het algemeen loopt bij mensen met een arbeidsbeperking ook duidelijk achter. (bijlage 1)

Afb. 1

Afb 2.

3. Doelstelling

De missie van Femnomenaal is om talent aan te boren en mogelijkheden te gebruiken zodat het onderwijs voor iedere leerkracht passend is en blijft. Het uitgangspunt van Markieza is: zorgen dat iedereen vanuit de eigen cirkel van kracht kan opereren. Zowel individuen als organisaties en uiteindelijk de samenleving. Ervaringsdeskundigheid kan een antwoord bieden op maatschappelijke problematieken op deze drie niveaus.

Door een onderzoek en een pilot te starten willen we graag onderzoeken wat de meerwaarde van ervaringsdeskundige leerkrachten (met een arbeidsbeperking) kan zijn in het primair onderwijs op het gebied van burgerschap en duurzame inzetbaarheid. Het project is geslaagd als we een beeld kunnen geven van de meerwaarde zowel in praktijk als in theorie.

4. Resultaat

- Vanaf 1 maart zal er op 50% van de scholen in Eindhoven e.o voorlichting worden gegeven over de mogelijkheid om ervaringsdeskundigheid in te zetten.
- Op 1 maart 2018 zal er een onderzoek afgerond zijn waarin de meerwaarde van ervaringsdeskundige inzet in het basisonderwijs voor herstel wordt aangetoond.
- In het nieuwe schooljaar zullen er op minimaal 3 basisscholen in samenwerking met werkgevers en/of UWV 1 tot 2 ervaringsdeskundigen starten in een pilot om te onderzoeken wat mogelijkheden zijn voor leerkrachten met een arbeidsbeperking in het onderwijs.
- In het nieuwe schooljaar zal er op minimaal 3 basisscholen in het kader van burgerschap aan de leerlingen voorlichting worden gegeven door een ervaringsdeskundige over het werken en leven met een beperking.
- In het nieuwe schooljaar zal er trainingsmateriaal beschikbaar zijn ter ondersteuning van de pilot/ de ervaringsdeskundigen. Zij leren hier om te gaan met hun ervaringsverhaal en dit te gebruiken voor voorlichting of ter bevordering van burgerschap en duurzame inzetbaarheid
- De ervaringsdeskundigen in de pilot zullen 4 bijeenkomsten van 3 uur aangeboden krijgen gericht op kennis over herstel, het delen van ervaringen en coaching
- De ervaringsdeskundigen zullen tot 1 maart 2018 1 keer per maand ondersteund worden tijdens intervisiebijeenkomsten.
- 1 maart 2018 – UWV/ werkgevers gebruiken het project als good-practice en het zal worden ingezet op andere basisscholen in de omgeving op grotere schaal.
- Drie basisscholen met ieder ca. 20 leerkrachten, 200 leerlingen en 350 ouders = ca.1700 mensen
Aantal deelnemers aan de pilot; 3-6 ervaringsdeskundigen. Daarnaast zal het onderzoek onder meerdere scholen binnen een bestuur worden gedaan en zal er op meerdere scholen een voorlichting plaats vinden over de mogelijkheden van ervaringsdeskundige inzet.

- Vergroten welbevinden, waardering en erkenning ervaringsdeskundigen in een uitkeringssituatie. Zij voelen zich onderdeel van de maatschappij

5. Aanpak

5.1 Planning

Activiteit	Tijd	Betrokken partijen
Behoeftte-onderzoek en kennis inventarisatie d.m.v. enquête	1-3-2018 tot 1-6-2018	Basisscholen Markieza Femnomenaal
PR en voorlichting bij scholen na enquête. "Gezicht geven aan onderwijsKRACHT"	1-05-2018 tot zomervakantie	Femnomenaal Markieza
Onderzoek mogelijkheid tot ondersteuning ervaringsdeskundigen door UWV in het kader van behoud uitkering/vrijwilligerswerk.	1-3-2018	UWV Markieza Femnomenaal
Onderzoeksresultaten en resultaten voorlichting en PR analyseren. Pilot kandidaten benaderen	1-07-2018	Femnomenaal
Start pilot	Tweede week na de zomervakantie 2018	Femnomenaal/ Markieza

Tussentijdse peiling onder deelnemende scholen/ ervaringsdeskundigen/ werkgevers/ leerlingen en ouders over het effect op herstel, burgerschap en duurzame inzetbaarheid	1-11-2018	Femnomenaal
Planning 4 bijeenkomsten voor ervaringsdeskundigen Planning ouder/leerling voorlichting op de 3 deelnemende basisscholen.	1-09-2018 tot 1-11-2018	Femnomenaal/Markieza
Ervaringsdeskundigen in het onderwijs, evalueren de training en stellen de training bij.	1-12-2018	Ervaringsdeskundigen/ Markieza/ Femnomenaal.
Opstarten intervisie voor ervaringsdeskundigen	1-11-2018 – 1-03-2019	Markieza/ Femnomenaal
Eindpeiling onder leerlingen, ouders, werkgevers en ervaringsdeskundigen over het effect op herstel, burgerschap en duurzame inzetbaarheid. Evaluatie/conclusie pilot en onderzoek	1-02-2019- 1-03-2019	Femnomenaal
Eind pilot	Voorjaarsvakantie 2019	

5.2 Onderzoeksaanpak

Op 50% van alle basisscholen in Eindhoven e.o. wordt een enquête uitgezet onder leerkrachten.

In de enquête zal aandacht zijn voor het begrip ervaringsdeskundigheid, ervaring van herstelondersteunde zorg door werkgevers/arbo-artsen door leerkrachten, wat er nodig is om leerkrachten anders in te kunnen zetten en of organisaties dit al doen en hoe en wat de rol van het team hierin is.

Daarnaast wordt gevraagd wat minimaal nodig is om een leerkracht met een arbeidsbeperking in te kunnen zetten.

Ook wordt bij leerlingen gevraagd hoe zij tegen mensen met een beperking aan kijken en hoe zij het zullen vinden als hun juf of meester andere arbeidsmogelijkheden heeft.

Naast de leerkracht- en leerlingenquête zullen er 25 interviews afgenomen worden bij werkgevers, P&O en directie.

6. Begroting

Project `OnderwijsKRACHTEN` looptijd project: 1-03-2018 - 1-03-2019	
Begroting (raming)	
Kosten	Bedrag in euro's
Personeelskosten	€ 16.575
Algemene kosten	€ 510
Totaal kosten	€ 17.085
Opbrengsten	
Subsidie VSB fonds	p.m.
Overige fondsen (Stichting Doen, Kansfonds)	p.m.
Eigen bijdrage deelnemende basisscholen	€ 1.800
Totaal opbrengsten	€ 1.800
Resultaat	€ -15.285

Specificatie

<u>Kosten</u>	Tarieven	Uren	Totaal
Personeelskosten			
PR (ontwerp reclamemateriaal, advertenties, social media berichtgeving, vo	€ 75,00	30	€ 2.250
Contacten P&O deelnemende stichting/bestuur en UWV	€ 75,00	40	€ 3.000
Pilot op 3 scholen per uur*	€ 75,00	21	€ 1.575
Materiaal ontwikkeling	€ 75,00	20	€ 1.500
Ouderavond en voorlichting leerlingen	€ 75,00	10	€ 750
Onderzoeksuren en voorbereiding	€ 75,00	100	€ 7.500
Totaal personeelskosten		221	€ 16.575
Algemene kosten			
Drukwerk			€ 150
Reclame krant / sociaal media			€ 150
Lesmappen			€ 210
Totaal algemene kosten			€ 510
Totaal kosten			€ 17.085
Opbrengsten			
Subsidie VSB fonds			p.m.
Totaal subsidie VSB fonds			€ -
Overige fondsen (Stichting Doen)			p.m.
Totaal overige fondsen (Stichting Doen)			€ -
Eigen bijdrage deelnemende basisscholen (half jaar inzet van ervaringsdeskundigen 5/u week)			€ 1.800
Totaal eigen bijdrage deelnemende basisscholen			€ 1.800
Totaal opbrengsten			€ 1.800

* Pilot =

4*3uur thema -trainingsochtend 12u

Elke maand intervisie 6*1,5= 9u

7. Bijlagen

Bijlage 1

Arbeidsparticipatie arbeidsgehandicapten relatief laag

De [netto arbeidsparticipatie](#) van arbeidsgehandicapten is relatief laag: in 2013 werkte één op de drie 12 uur of meer per week. Personen zonder arbeidshandicap werkten ruim tweemaal zo vaak (72 procent). Arbeidsgehandicapten zijn ook relatief vaak werkloos: hun [werkloosheidspercentage](#) is met 15,8 bijna tweemaal zo hoog als van personen zonder arbeidshandicap (7,6 procent). In vergelijking met werkenden zonder arbeidsbelemmering is het verschil in werkloosheid bij hoogopgeleide arbeidsgehandicapten aanzienlijk kleiner dan bij laag- en middelbaaropgeleide arbeidsgehandicapten. Voor de arbeidsparticipatie is dit niet het geval: de arbeidsparticipatie stijgt als het opleidingsniveau toeneemt, maar blijft ook op het hoogste niveau duidelijk achter bij de participatie van niet-arbeidsgehandicapten.

Bijlage 3

Code goed bestuur

https://www.poraad.nl/files/themas/goed_bestuur/code_goed_bestuur_in_het_primair_onderwijs.pdf

Bijlage

Leraar werkt structureel over

<http://www.aob.nl/default.aspx?id=24&article=52802>

Laag salaris en hoge werkdruk jagen onderwijspersoneel weg

<http://www.aob.nl/default.aspx?id=24&article=52823>

Bijlage 5

Oorzaken stijging ziekteverzuim in het po

https://www.google.nl/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=2&ved=0ahUKEwi4vpu39OjVAhUBYVAKHeXaBoMQFggyMAE&url=http%3A%2F%2Fwww.caop.nl%2Fuploads%2Fmedia%2FOorzaken_stijging_ziekteverzuim_in_het_po.pdf&usg=AFQjCNHsWNLvc5zfrt0EznfgAx3lwOibug

Stamos, ziekteverzuim onderwijzend personeel

Ziekteverzuim

onderwijzend personeel, naar aanstellingsomvang, in Basisonderwijs

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ziekteverzuimpercentage							
< 0,5 wtf	5,9	5,4	6,3	6,8	6,8	6,1	6,0
0,5 - 0.87 wtf	6,5	6,5	7,4	7,2	6,7	6,4	6,8
> 0,87 wtf	5,3	5,5	6,2	6,3	5,5	5,0	5,9
ziekmeldingsfrequentie							
< 0,5 wtf	1,0	0,9	1,0	1,0	1,2	1,1	1,1
0,5 - 0.87 wtf	1,2	1,1	1,3	1,3	1,1	1,0	1,1
> 0,87 wtf	1,2	1,2	1,3	1,3	1,2	1,1	1,2
gemiddelde ziekteverzuimduur							
< 0,5 wtf	18	18	24	26	20	20	17
0,5 - 0.87 wtf	17	17	25	26	24	25	24
> 0,87 wtf	14	15	23	23	21	21	18

Ziekteverzuim

onderwijzend personeel, naar leeftijd, in Basisonderwijs

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ziekteverzuimpercentage							
< 35 jaar	4,5	4,2	4,8	4,7	4,5	4,0	4,1
35 - 44 jaar	5,3	5,2	5,8	6,0	5,5	5,0	5,4
45 - 54 jaar	6,5	6,5	6,9	6,8	6,3	5,8	6,3
55 - 65 jaar	8,4	8,9	9,9	10,3	9,8	9,5	9,7
> 65 jaar			8,0	9,6	10,0	10,6	12,0
ziekmeldingsfrequentie							
< 35 jaar	1,3	1,1	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2
35 - 44 jaar	1,1	1,0	1,2	1,2	1,2	1,1	1,1
45 - 54 jaar	1,1	0,9	1,1	1,1	1,2	1,1	1,1
55 - 65 jaar	1,0	1,0	0,9	1,0	1,1	1,0	1,1
> 65 jaar			0,6	0,9	1,0	0,6	0,9
gemiddelde ziekteverzuimduur							
< 35 jaar	12	12	15	15	14	13	12
35 - 44 jaar	15	16	21	22	18	18	17
45 - 54 jaar	20	21	27	27	22	22	21
55 - 65 jaar	27	28	38	39	31	33	28
> 65 jaar			42	46	39	62	46

Ziekteverzuimcijfers 2015 (recenter niet gepubliceerd)

<http://www.vervangingsfonds.nl/verzuim---re-integratie/verzuimcijfers>

Bijlage 6

Primair onderwijs moet dit jaar bijna 500 banen voor arbeidsbeperkten creëren

<https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/primair-onderwijs-moet-dit-jaar-bijna-500-banen-voor-arbeidsbeperkten>

Bijlage 7

Taakstelling banenafpraak 2016 door overheid en onderwijs niet gehaald

<https://www.poraad.nl/nieuws-en-achtergronden/taakstelling-banenafpraak-2016-door-overheid-en-onderwijs-niet-gehaald>

Bijlage 8

Verder met burgerschap in het onderwijs `Advies onderwijsraad 2012'

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2012/verder-met-burgerschap-in-het-onderwijs/volledig/item191>

Bijlage 9

Onderwijsraad- Werken aan maatschappelijke verwachtingen 2008

<https://www.onderwijsraad.nl/publicaties/2008/onderwijs-en-maatschappelijke-verwachtingen/item406>